

Büyük emek vererek *Siyasal Yaşamından kesitlerle Nâzım'ın Davaları* başlıklı bir kitap yazan Avukat Attilâ Coşkun, yapıtının bir yerinde (s. 105), 1930'larda "önce Kadrocu hareketin, daha sonra Nâzım Hikmet ve çevresinin, nihayet Dr.Hikmet Kıvılcımlı ile arkadaşlarınının TKP'den ayrıldıklarını ileri sürüyor. 1936 sonunda, İstanbul "Endüstri Dokumacılar Cemiyeti" adlı sendikal bir örgüt ile bazı Nurkalem fabrikası işçilerinin oluşturduğu bir çevrenin, Aralık ayında dağıtılan bir bildiri¹⁴ nedeniyle kovuşturulduğu olayda, gözaltına alınan 20 kişi arasında Nâzım Hikmet ile Dr.Hikmet Kıvılcımlı da vardı.¹⁵ Fakat Dr. Kıvılcımlı'nın partiden ayrıldığı doğru olmasa gerek. Bu dava 1937 ilkbaharında ve yazbaşında devam etmiş; mahkemenin verdiği beraat kararı savcılıkça temyiz edilmiş ve kovuşturmanın izi 1939 içlerinde kaybolmuştur.

Attilâ Coşkun, Nâzım Hikmet'in "özellikle 1936 yılından itibaren tümüyle yasal yayın çalışmalarına" yöneldiğini, "artık hiçbir gizli ve yasadışı örgütlenmeye ilgi göstermediğini" yazmaktadır (s. 112). Şairle arkadaşlarınının 1938'de başlarına gelen felâket bakımından, bu çok önemli bir saptamadır.

Ayrıca, Resat Fuat Baran'ın biyografisinde, onun da 1937 yılında ayrıca 6 ay hapse mahkûm edildiğini belirtiyorsunuz.

¹⁴ Bu bildiriye ve 14 Nisan 1937 günlü Tan'da haber verildiği üzere, Makinist Remzi'nin Komünist kışkırtması için hazırladığı gerekçesiyle bir yıl hapse mahkûm olduğu "beyanname"yi görmek ilginç olurdu!

¹⁵ Bknz. Attila Coşkun, *Nâzım'ın Davaları*, s.107-12. 1936 yılının son günü, bu 20 sanıktan 12'si tutuklanmıştır. 1.1.1937 tarihli Tan'da İzmir'de de aynı kovuşturma için Bayram, Halit ve İsmail adlı üç kişinin tutuklandığı haber verilmektedir.

aralarında NH, Dr. HK ve "Bastow" Fevzi'nin de bulunduğu